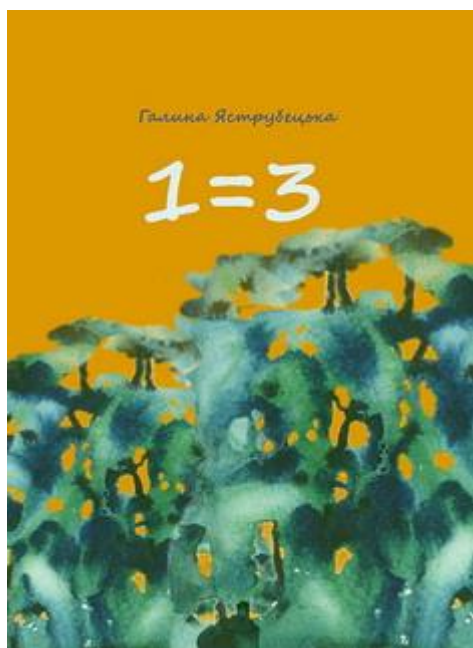

«За траву не ростиме Той, Хто не трава»

Яструбецька Г. 1 = 3 / Г. І. Яструбецька – Луцьк: Твердиня, 2015. – 256 с.

Ця поетична книга побачила світ у 2015 році. І як то часто трапляється з хорошими віршами, лишилася поза увагою. Можливо, якби авторка постила свої тексти з гламурними малюнками на сторінках фейсбуків, воно було би інакше. Можливо, якби вона описувала трагічну долю сильно-покинutoї жінки, то ми би плакали і тішилися цьому стражданню. Ймовірно, якби авторка писала про істерики у кав'ярнях, то за її книгами у магазинах вишикувалася би черга. Цього нічого немає у книзі. Вона не про каву, не про зефірки, не про страдницькі силуети в нічних вікнах. Вона про слово і про поезію. Ось так гарно – вірші про вірші, слово про слово.

В основі поетичної книги Галини Яструбецької оте біблійне: «Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Воно в Бога було споконвіку. Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього. І життя було в Нім, а життя було Світлом людей. А Світло у темряві світить, і темрява не обгорнула його. Тому й не дивує такий начебто математичний заголовок «1=3» - Свята Трійця. Авторка пропонує ще одну інтерпретацію 1=3:

гніт

свічка

і

полум'я

золота змія

Усе те, що потрібно для світла, усе те, що є світлом на землі, усе те, що не дає людині заблукати темної ночі.

Поезія Галини Яструбецької словоцентрична. Слово, на думку поетеси, - найгеніальніший і найдосконаліший витвір і Божий дарунок, а ще певна магія, яка рухає світом, бо називає його:

Обірваний вірша голос,
наче надламана тіль трави.

Ятряться язви невідворотности
на тілі світу.

Яблуко впало

і

висить.

Те, що не має назви,
слово, назві.

Вірш – це теж слово. Особливе. Поезія є всюди, куди не глянь:
набираю повні легені
слів
і –
на глибину кольорового віршосну.
Не хочете вниз? Можна і вверх:
хтось вимкнув гармонію
хай і напوماцки
та добирайся
до віршів осончених веж
Культ слова, метафоричність та глибокий символізм наближають вірші Галини Яструбецької до естетики поетів Київської школи: тут і апелювання до інтелектуально-філософського досвіду минулого (своєрідною фішкою книги є цитати поетів та філософів), і органічність творення віршо-світу (центром якого є слово, що звучить завдяки монохорду серця), відчужено-відстороненого від людини, і пошук першосмислів, і зосередження уваги на природі і Всесвіті, де людина така ж його частина, як дерево чи квітка. У книзі немає стосунків між людьми, є стосунки людини і світу, немає кохання, є любов до слова, немає розмов, є діалог людини і природи:
і рве тенета срібно-золоті
шумів соснових
вітер.
Він.
і
я.
і
сосни.

В поезії немає світу людей з їхніми проблемами, крамницями, роботами, вулицями, курсами валют, розбитими серцями, бо ж серце не може бути розбитим, доки звучить його монохорд. А люди мовчать (ота наша суєтність та метушня чутна лиш нам, не небові), бо ще не вміють звучати:

Отче, коли
зазвучить людина –
Твоя музична метафора?
Спостереження-відстеження природи, її найменших порухів та змін почасти вартує бути віршем набагато більше, аніж опис щоденного буття людини:

Листок умер.
Я посиджу при ньому.
Бо так годиться.
Помовчу.
і хрест осінній, наче втому,
на землю покладу,
і думку засвічу.
По тиші підуть тіні.
і дроз проймає все дерево.
і вляжеться в корінні.

Мабуть, найвища поезія людського буття – усвідомлення, що у кожній часточці Всесвіту захована душа, бо ж кожну можна назвати, а значить, оживити. І смерть кожної проросте віршем:

а на розпилянні стовбурі
вірші кільцями зацвітуть.
До речі, образ дерева наскрізний у цій збірці. Що й не дивно. Воно - корінням у землі, а гіллям тягнеться у небо. Такою повинна бути й людина: стоячи на землі, тягнутися до Бога, бо:
Земна дорога –
дзеркало криве,
та й те направлене,
здебільшого,

на ноги.

Як дерево є транслятором думок землі для неба, так і поет є транслятором людських вражень і почувань для Бога, бо «Поета під'єднано до основи», а слово поетичне – святе:

я

наповнюю глек

свяченими віршами

додаватиму по кілька крапель

щодня

щоб стачило

до наступного Словоявлення

До речі, про «я» в поезії Галини Яструбецької. Воно завжди маленьке – навіть на початку речень, бо ж я – це лиш піщинка серед дерев та птахів.

Ця поетична збірка є своєрідним щоденником буття слова, що стає віршем, перетікає у вірш, народжує вірш і розчиняється у вірші. Це поезія, що мислить себе саму, світ та людину у ньому. Це книга про те, як дерева постають Іншими, а люди стають мандрівниками у Всесвіті слів та потаємних смислів.